

GUIA D'APRENTATGE

Cures Infermeres en Alteracions de la Salut I

1. FITXA DESCRIPTIVA

CODI DE L'ASSIGNATURA:

10283- Cures Infermeres en Alteracions de la Salut I

TITULACIÓ:

Grau en Infermeria

ANY ACADÈMIC:

2026-2027

MATÈRIA:

Infermeria Clínica

CURS I SEMESTRE:

Segon curs – segon semestre

TIPUS:

Obligatòria (OB)

GRUP:

Matí 1 / Matí 2 / Tarda

IDIOMA D'IMPARTICIÓ:

Classes: català i castellà

Recursos i materials: català, castellà i anglès

ODS:

ODS 3. Salut i benestar

2. PROFESSORAT

TITULAR DE L'ASSIGNATURA:

Dra. Carmen Jerez Molina (carmen.jerez@sjd.edu.es)

PROFESSORAT:

Sra. Ivette Fernández Gibert (ivette.fernandez@sjd.edu.es)

Dra. Carmen Jerez Molina (carmen.jerez@sjd.edu.es)

Sra. Marta Florina Mínguez Pallarés (martaflorina.minguez@sjd.edu.es)

Sr. Joan Pozas Pena (joan.pozas@sjd.edu.es)

Sra. Nidia Suárez Álvarez (nidia.suarez@sjd.edu.es)

3. PREREQUISITS

Aquesta assignatura no té prerequisits oficials de matrícula.

Es recomana haver cursat i superat les assignatures d'anatomia, fisiologia i fisiopatologia, atès que Infermeria Clínica I parteix del coneixement dels processos fisiopatològics i s'orienta a la valoració, la planificació i l'aplicació de cures infermeres a la persona adulta hospitalitzada.

4. OBJECTIUS

Aquesta assignatura se centra en l'atenció infermera a la persona adulta hospitalitzada amb alteracions de la salut. Parteix dels coneixements adquirits prèviament en Fisiopatologia i els orienta cap a la pràctica clínica infermera, la valoració de necessitats, la identificació de problemes, la planificació de cures, la vigilància de complicacions i la seguretat de la persona atesa.

L'assignatura no té com a finalitat desenvolupar de nou els mecanismes fisiopatològics de les malalties, sinó aplicar aquests coneixements a situacions clíniques pròpies de l'àmbit hospitalari, des d'una perspectiva infermera, segura, ètica i basada en l'evidència.

Els objectius generals d'aquesta assignatura són:

- Identificar les necessitats de cures de la persona adulta hospitalitzada amb problemes de salut prevalents.
- Aplicar el procés infermer en la valoració, planificació, execució i avaluació de les cures.
- Reconèixer signes d'alarma, complicacions potencials i criteris d'escalada assistencial.
- Planificar cures infermeres segures, individualitzades i basades en l'evidència científica disponible.
- Integrar la prevenció d'infeccions, la seguretat de la persona atesa i l'educació sanitària en l'atenció a la persona hospitalitzada.
- Desenvolupar el raonament clínic infermer mitjançant l'anàlisi de situacions clíniques, casos, simulacions i seminaris integrats.
- Afavorir la continuïtat assistencial i la participació de la persona i la seva família en el procés de cures.

5. CRÈDITS

L'assignatura consta de 6 ECTS. Cada ECTS equival a 25 hores de dedicació de l'alumnat, fet que implica una dedicació total de 150 hores, distribuïdes entre activitat presencial, treball dirigit i treball autònom.

L'activitat presencial s'organitza en 21 sessions d'1 hora i 45 minuts: 18 sessions lectives, 3 seminaris i 1 simulació integrada.

6. UNITATS TEMÀTIQUES I ORGANITZACIÓ DE CONTINGUTS

Raonament clínic infermer i atenció a la persona adulta hospitalitzada

Aquesta unitat introdueix el marc conceptual i metodològic de l'assignatura i situa l'enfocament de l'assignatura i l'ús del procés infermer en l'atenció a la persona adulta hospitalitzada. Es treballen la valoració infermera, la prioritització clínica, la diferenciació entre diagnòstics infermers i problemes de col·laboració, així com la seguretat de la persona atesa i la planificació de cures.

Cures infermeres en el procés quirúrgic

Aquesta unitat aborda l'atenció infermera a la persona en el procés quirúrgic, des de la preparació preoperatòria fins a la recuperació postoperatòria. Es treballaran la valoració i la preparació segura abans de la intervenció, la continuïtat de cures en l'entorn quirúrgic i la vigilància postoperatòria, incloent-hi el dolor, la ferida quirúrgica, els drenatges, la mobilització precoç i la prevenció de complicacions.

També s'integraran continguts vinculats a la seguretat clínica i a la prevenció d'infeccions relacionades amb l'assistència sanitària, especialment en situacions que requereixen mesures d'aïllament. S'abordaran les precaucions estàndard i específiques, la prevenció de la transmissió, la informació a la persona i la família, l'acompanyament durant l'aïllament i la continuïtat de cures.

Cures infermeres a la persona amb problemes de salut del sistema digestiu

Aquesta unitat se centra en l'atenció infermera a la persona hospitalitzada amb alteracions digestives, cirurgia digestiva, ostomies i suport nutricional enteral. Es treballen la valoració digestiva, la vigilància de complicacions, les necessitats d'eliminació, la tolerància oral, el risc nutricional i la continuïtat de cures.

Cures infermeres a la persona amb alteracions urològiques i nefrològiques

Aquesta unitat didàctica se centra en les cures relacionades amb l'eliminació urinària, la funció renal i l'equilibri hídric. Es treballaran la valoració del patró urinari, la diüresi, el balanç hídric, els signes d'alarma, el confort, la intimitat i la prevenció de complicacions vinculades a dispositius urinaris, accessos o tractaments substitutius.

Cures infermeres a la persona amb alteracions respiratòries

Aquesta unitat didàctica se centra en l'atenció a la persona amb dispnea, tos, secrecions, alteració de l'oxigenació, insuficiència respiratòria o descompensació clínica. Es treballaran la valoració respiratòria, la detecció de signes d'alarma, la vigilància de dispositius d'oxigenació o suport respiratori, el confort, la conservació de l'energia, l'educació per a l'autocura i la continuïtat assistencial.

Cures infermeres a la persona amb alteracions traumatològiques, ortopèdiques i osteoarticulars

Aquesta unitat didàctica aborda les cures a la persona amb lesió traumatològica, immobilització, dolor, cirurgia ortopèdica o limitació funcional. Es treballaran la valoració neurovascular, la mobilitat, el risc de caigudes, la prevenció de complicacions associades a la immobilitat, la recuperació funcional, l'educació per a la seguretat i la continuïtat de cures.

Cures infermeres a la persona amb alteracions cardiovasculars

Aquesta unitat didàctica aborda les cures a la persona amb dolor toràcic, insuficiència cardíaca, alteracions del ritme, pressió arterial o perfusió. Es treballaran la valoració clínica, la monitorització, la identificació de signes d'alarma, la vigilància relacionada amb el tractament prescrit, l'educació sanitària, l'adherència al pla terapèutic i la continuïtat de cures.

Cures infermeres a la persona amb alteracions neurològiques agudes

Aquesta unitat se centra en la vigilància infermera de la persona hospitalitzada amb alteracions neurològiques agudes. Es treballa la valoració del nivell de consciència, la detecció de signes d'alarma, la prevenció de riscos i la seguretat de la persona amb alteració neurològica.

Cures infermeres a la persona amb càncer

Aquesta unitat didàctica integra les cures a la persona amb càncer en tractament actiu. Es treballaran la valoració de símptomes, dolor, fatiga, mucositis, risc d'infecció, impacte emocional, necessitats familiars, comunicació terapèutica, objectius de cures, confort, dignitat, seguretat i continuïtat entre recursos assistencials.

7. ENFOCAMENT METODOLÒGIC

TIPOLOGIA	OBJECTIUS	ACTIVITATS	% TEMPS PREVIST
PRESENCIAL (a l'aula)	Desenvolupar els continguts de l'assignatura i aplicar-los a situacions clíniques pròpies de la persona adulta hospitalitzada.	Classes participatives, anàlisi de casos, discussió clínica, resolució de problemes, seminaris i simulació, i activitats de raonament infermer.	35%
DIRIGIT (fora de l'aula)	Aprofundir en els continguts treballats a l'aula i relacionar-los amb situacions clíniques reals o simulades.	Lectura d'articles, visualització de contingut audiovisual, preparació de casos, activitats individuals o grupals, qüestionaris, cerca d'evidència i ús responsable de la intel·ligència artificial.	40%
AUTÒNOM (fora de l'aula)	Afavorir la consolidació de coneixements i la preparació individual de les activitats d'aprenentatge i avaluació.	Estudi personal, revisió de materials, elaboració d'esquemes i resums, preparació de seminaris i simulació, consulta bibliogràfica i resolució d'activitats proposades.	25%

8. RESULTATS D'APRENTATGE

REFERITS A CONEIXEMENTS

- RAK2.3. Identificar els processos fisiopatològics i les seves manifestacions en les malalties i els problemes de salut més prevalents de les diferents etapes del cicle vital.
- RAK2.5. Identificar les causes i els efectes de les infeccions més prevalents.
- RAK3.5. Descriure les malalties i els problemes de salut de les persones adultes, així com les seves causes i manifestacions clíniques més freqüents.
- RAK3.6. Identificar les complicacions derivades dels problemes de salut, les patologies, les proves diagnòstiques i el tractament aplicat a les persones adultes.

REFERITS A HABILITATS

- RAS3.5. Planificar intervencions infermeres per promoure, mantenir o recuperar la salut de les persones adultes.
- RAS4.2. Utilitzar en l'exercici professional dades d'evidència científica.
- RAS4.5. Determinar el diagnòstic infermer a partir de l'anàlisi i la interpretació de les dades recollides en la valoració infermera de les persones, les seves famílies o la comunitat.
- RAS4.8. Analitzar les dades recollides en la valoració de les persones adultes amb malalties o problemes de salut per identificar les seves necessitats d'atenció.
- RAS4.9. Aplicar les tècniques i els procediments relacionats amb l'atenció infermera a les persones adultes amb malalties o problemes de salut, basant-se en l'evidència científica disponible i seguint criteris de seguretat de la persona atesa i ètica professional.

REFERITS A COMPETÈNCIES

- RAC1.5. Aplicar el procés infermer en entorns sanitaris i socials amb qualitat, seguretat i continuïtat, garantint el benestar de les persones, les seves famílies o la comunitat.
- RAC1.8. Aplicar intervencions infermeres en entorns sanitaris i socials, establint una relació terapèutica amb les persones adultes i les seves famílies.

9. AVALUACIÓ

Les activitats d'avaluació es detallen en la taula següent:

	Codi	Sistema d'avaluació	Descripció	% NOTA FINAL
Bloc 1	SE04	Prova avaluativa individual / prova específica d'avaluació	Prova avaluativa individual sobre els continguts treballats a l'assignatura i la seva aplicació al raonament clínic infermer.	50%
Bloc 2	SE02	Seguiment del treball realitzat	Seguiment de la participació, preparació i desenvolupament de les activitats d'aprenentatge, seminaris, simulació, anàlisi de casos i activitats proposades.	25%
	SE05	Treballs o projectes	Elaboració de treballs o projectes individuals i/o grupals orientats a integrar els continguts de l'assignatura i aplicar el procés infermer a situacions clíniques.	25%
Total				100%

Els criteris d'avaluació s'estableixen en el document de "CRITERIS D'AVALUACIÓ DE LES ASSIGNATURES DEL GRAU EN INFERMERIA DEL CAMPUS DOCENT DE SANT JOAN DE DÉU" (vegeu l'Aula Moodle Secretaria i l'Aula Moodle de l'assignatura) i són els següents:

1. El Bloc 1, corresponent a la prova específica d'avaluació, podrà ser reavaluat. Per poder fer mitjana ponderada amb el Bloc 2, s'haurà de superar amb una nota igual o superior a 5,0/10,0. En cas contrari, no es podrà superar l'assignatura.
2. El Bloc 2 no és reavaluable. Aquest bloc integra el seguiment del treball realitzat i els treballs o projectes desenvolupats durant l'assignatura.
3. La nota final de l'assignatura serà la mitjana ponderada dels dos blocs, d'acord amb els percentatges establerts en la taula d'avaluació. Per superar l'assignatura serà necessari obtenir una nota final igual o superior a 5,0/10,0.

Important

El plagi o la còpia de treball aliè es penalitzen en totes les universitats i, segons les Normes de convivència de la UVic-UCC, constitueixen faltes greus o molt greus. Per això, en el transcurs d'aquesta assignatura, el plagi o l'apropiació indeguda de textos o idees d'altres persones (vegeu què es considera plagi) i l'ús indegut o no declarat de la intel·ligència artificial en una activitat es tradueixen automàticament en un suspens o en altres mesures disciplinàries.

10. REFERÈNCIES

Referencias libros de consulta

Morillo Rodríguez, F. J., & Fernández Ayuso, D. (Eds.). (2016). Enfermería clínica. Elsevier.

Slachta, P. A. (2016). Cuidado y atención de heridas. Wolters Kluwer.

Smeltzer, S. C. O., Hinkle, J. L., Bare, B. G., & Cheever, K. H. (Eds.). (2016). Enfermería médico-quirúrgica de Brunner y Suddarth (12.ª ed. actualizada). Wolters Kluwer.

Smith, S. F., Dell, D. J., Martin, B., Aebersold, M. L., & González Pujana, L. (2018). Habilidades para enfermería clínica (9.ª ed.). Pearson

Referencias páginas web oficiales

World Health Organization. *WHO Guidelines on Hand Hygiene in Health Care: First Global Patient Safety Challenge. Clean Care is Safer Care* [Internet]. Geneva: World Health Organization; 2009. Disponible en:
<https://www.who.int/publications/i/item/9789241597906>

Organización Mundial de la Salud. *Manual de aplicación de la lista OMS de verificación de la seguridad de la cirugía 2009: la cirugía segura salva vidas* [Internet]. Ginebra:

Organización Mundial de la Salud; 2009. Disponible en:

<https://iris.who.int/items/438075e1-acdc-410e-8305-4b8acb7e5b57>

Estrategia para la Seguridad del Paciente. *Seguridad en el proceso transfusional* [Internet]. Sevilla: Consejería de Sanidad, Presidencia y Emergencias. Disponible en:

<https://www.seguridadpaciente.es/areas-clave/area-3-atencion-integral-segura/practicas-seguras/seguridad-en-el-proceso-transfusional/>

Organización Mundial de la Salud. *Plan de acción mundial para la seguridad del paciente 2021-2030: hacia la eliminación de los daños evitables en la atención de salud* [Internet].

Ginebra: Organización Mundial de la Salud; 2021. Disponible en:

<https://www.who.int/es/publications/i/item/9789240032705>

Agencia Española de Medicamentos y Productos Sanitarios. Plan Nacional frente a la Resistencia a los Antibióticos. *Recomendaciones sobre precauciones estándar y precauciones basadas en la transmisión de microorganismos* [Internet]. Madrid: AEMPS; 2017. Disponible en:

https://www.resistenciaantibioticos.es/sites/default/files/documentos/recomendaciones_sobre_precauciones_estandar.pdf

Registered Nurses' Association of Ontario. *Pain: Prevention, assessment and management*. 4th ed. [Internet]. Toronto: Registered Nurses' Association of Ontario; 2025. Disponible en:

<https://rnao.ca/bpg/guidelines/assessment-and-management-pain>

Registered Nurses' Association of Ontario. *Prevención de caídas y disminución de lesiones derivadas de las caídas*. 4.ª ed. [Internet]. Toronto: Registered Nurses' Association of Ontario; 2017. Disponible en:

https://rnao.ca/sites/rnao-ca/files/bpg/translations/D0021_Prevencion_Caidas_2017.pdf

Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease. *Global Strategy for the Diagnosis, Management, and Prevention of Chronic Obstructive Pulmonary Disease: 2026 Report* [Internet]. Deer Park: Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease; 2026. Disponible en:

<https://goldcopd.org/2026-gold-report-and-pocket-guide/>

American Diabetes Association Professional Practice Committee. *Standards of Care in Diabetes—2026* [Internet]. Diabetes Care. 2026;49(Suppl 1). Disponible en:

<https://professional.diabetes.org/standards-of-care>